

ВАРНЕНСКИ СВОБОДЕН УНИВЕРСИТЕТ
„ЧЕРНОРИЗЕЦ ХРАБЪР”

СТАНОВИЩЕ

от доц. д.н. Павел Стоянов Петров, Икономически университет
- Варна, факултет "Информатика", катедра "Информатика"
за дисертационния труд на Марио Марун на тема "Базирани на
онтологии модели за подбор на човешки ресурси" (**Ontology-based
Model for Human Resources Recruitment**), представен за придобиване
на образователна и научна степен "доктор" в ПН 4.6. Информатика и
компютърни науки по докторска програма "Информационни системи и
технологии, информатика и компютърни науки"

Становището е разработено въз основа на Закон за развитието на академичния състав в Република България, Правилник за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България, Правилник на Варненски свободен университет „Черноризец Храбър” за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България, Заповед на Ректора на ВСУ №221/06.04.2022 и Решение на Научното жури.

Оценка на дисертационния труд, резултатите и приносите

Дисертационният труд е в общ обем от 113 страници и се състои от въведение, три глави, заключение, библиография от 220 източника. Включени са 24 фигури и 12 таблици.

Във Въведението е обоснована актуалността и значимостта на темата на дисертационния труд във връзка с прилагане на семантични

технологии, използващи онтология, за да се подпомогне процеса на намиране на съответствие между публикувана обява за работа и профила на подходящ кандидат. Дефинирани са редица цели и задачи, представени са обект и предмет на изследването, и основните изследователски въпроси.

В Първа глава са представени техники за извличане на текст и тяхното приложение при набирането и управлението на човешките ресурси, и свързаните с това дейности. Разгледани са техники за предварителна обработка на данни: токенизация за разделяне на текста на отделни части; лематизация - за нормализиране и точно определяне на думите в зависимост от лексикалната категория на думата, като част от речта; и др. Във Втора глава е направен преглед на семантичните технологии за набиране на персонал. Предложено е използването на Java-базиран инструмент Apache Jena за разработване на приложения за семантична мрежа и свързани данни чрез RDF API, ARQ (SPARQL), OWL и др. В Трета глава се разглеждат приложни въпроси, свързани с прилагане на платформата за съпоставяне между данните на търсещите работа и длъжностните характеристики на свободните позиции. Като заключение са представени резултати и изводи, които обобщават извършената работа и се описват приносите от проучването, както и някои перспективи за бъдеща работа.

Разработваният в дисертационния труд проблем е с висока степен на актуалност - въпросите, свързани с прилагане на онтологии имат голямо практическо значение, тъй като дават възможност да се обективизира процесът по подбор на персонал. Изследванията в тази насока са полезни и предложения от автора подход представлява интерес за теорията и практиката.

Авторефератът е в обем 51 стр. и отразява правдиво съдържанието

на дисертационния труд. По мое мнение би могло съдържанието му да е в по-малък обем и в по-синтезиран вид.

Авторът демонстрира задълбочено познаване на състоянието на проблемите по темата на дисертацията и има 3 публикации по темата, една от които, към момента на извършената от мен проверка, е индексирана в Scopus, с което се покриват минималните изисквания на Правилника за прилагане на ЗРАСРБ.

Авторът претендира за общо 6 приноса с научно-приложен и научен характер, които приемам с бележката, че някои от приносите биха могли да бъдат формулирани по-конкретно.

Критични оценки, забележки и препоръки

- В структурно отношение, текстът е раздробен на много подчасти, някои от които са с обем от под 1 страница. Добре би било да се избягва подразделяне само с една подточка - например: 1.1.1, 2.2.1.1, 2.2.4.1, 3.2.1 и 3.4.1, и да се предпочита изложението да е по-окупнено.
- Обикновено в научните текстове заглавията на таблиците са над тях, а под таблиците евентуално може да има бележки, пояснения и източник. Препоръчвам в бъдещи разработки да се обърне по-голямо внимание при оформлението на текста, тъй като това е един от факторите за по-добро възприемане на идеите на автора.
- От списъка с литература източник номер 3 не е посочен в текста. Вероятно на стр.6 по грешка два пъти е посочен източник 1, вместо 3. Източници с номера 109 и 208 също не се намират в текста. Редно е всички изброени източници да са посочени къде са използвани в основния текст.

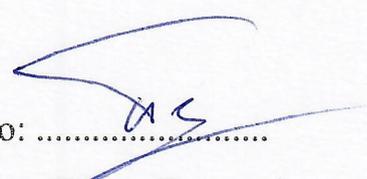
Направените критични бележки не оказват влияние върху

качеството и количеството на получените резултати и приноси.

Заключение

Отправените бележки и препоръки не намаляват достиженията на автора и като цяло оценявам положително разработения дисертационен труд. Считаю че Марио Марун е представил изследване, което по обем, структура и съдържание отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ за присъждане на образователната и научна степен "доктор", и предлагам на Научното жури да даде на Марио Марун образователната и научна степен "доктор".

Дата: 29.04.2022 г.

Член на журито: .....

/доц. д.н. Павел Петров/